

OPINIONS PERSONALS. L'ESTIL DE LA CAMPANYA ELECTORAL DEL CENTRE ESQUERRA CATALÀ

Quan un hom forma part d'una coalició política perd una mica la seva llibertat d'actuació. De tota manera, em sembla lícit d'exterioritzar les meves opinions personals en relació amb l'estil amb què el centre-esquerra ha de menar la campanya electoral.

1. Nosaltres no proposarem mètodes violents en cap cas. I per mètodes violents entenem no pas únicament tota forma d'acció directa, sinó també el plantejament de situacions incompatibles amb la legalitat que puguin ésser considerades irracionals en el fons. Així, per exemple, farem tot el que podrem per recuperar la Generalitat centenària i el nostre Estatut d'Autonomia con més aviat millor. Des de l'acció política dels partits fins a la manifestació pacífica de masses al carrer. Però rebutgem qualsevol actuació en l'estil del 6 d'octubre. I això no pas únicament per prudència, sinó perquè volem negociar amistosament amb el poble espanyol i amb els demòcrates espanyols la solució dels nostres problemes. Volem ésser amics de les classes populars espanyoles i hi confiem perquè ens comprenguin. En el cas improbable que no fos així, ja ho veuríem. Sabem que hi ha catalanistes sincers que creuen honradament que aquest camí que proposem és insuficient. Els respectem l'opinió, però no la compartim. Estem segurs, a més, que el president de la Generalitat és un patriota que sabrà imposar una vegada més, si cal, els interessos generals de Catalunya als seus

naturals desigs de permanència en el càrrec renunciant a tot protagonisme.

2. No farem qüestió de la Monarquia. Molts de nosaltres som bàsicament republicans, per transmissió hereditària. També els republicans tenen tradicions dinàstiques. Però, sigui com sigui, pensem que, si la Monarquia és capaç de dur-nos una veritable democràcia i de donar a Catalunya la dosi de llibertat i l'autogovern que es mereix, treballarem lleialment amb ella. Dit d'una altra manera: creiem possible que la Monarquia resti legitimada per les seves obres si realment torna al poble espanyol les llibertats que va perdre l'any 1939. Respectem profundament la causa de la segona República, així com en respectem els homes. Però han passat molts anys, no tot el que es va fer va ser perfecte, i en tot cas cal cercar solucions noves. No discutirem la Monarquia.

3. Nosaltres considerem que els partits testimonials no sols han d'ésser permesos, sinó que tenen un paper important en la societat, perquè li marquen un horitzó potser utòpic però sempre net i nou. De tota manera, nosaltres volem influir sobre la política real. Ens considerem una possibilitat seriosa de govern. Desitgem governar. Mai no hem pogut actuar en política de govern, perquè hem estat incompatibles amb el sistema franquista. Però tenim els coneixements teòrics, disposem de l'experiència executiva necessària i comptem amb amistats polítiques a Madrid i a les capitals estrangeres, talment que, si bé no ens alegrarem frívolament de la possibilitat de governar, tampoc no temerem les responsabilitats de govern. Serem fermes quan caldrà i manarem amb autoritat però sempre a les ordres de la llei. Serem flexibles i dúctils quan caldrà. Respectarem els precedents, però cercarem les innovacions sempre que faci falta. Serem generosos sempre. Tenim autèntiques possibilitats d'encert a l'hora de governar.

4. Per a la primera legislatura disposem d'un pro-

grama polític-social que consisteix en una actualització del nostre país perquè es pugui dir que reuneix els requisits d'una democràcia moderna. Un cop neta la cara de la nostra societat es podran emprendre reformes més profundes. Qui vulgui ésser sincer haurà de reconèixer que el nostre programa —que exposem al públic cada dia— representa un canvi dràstic sobre les condicions presents. Però és també un programa possible. Ens fan por les utopies, car la humanitat les ha hagudes de pagar sempre amb sang. Atès que no pretenem de defenestrar cap de les conquestes materials que el poble ha aconseguit amb el seu esforç, el nostre programa pot ésser considerat com a moderat.

5. Intuint que el poble vol canvis reals sense aventurisme i progrés autèntic sense estralls, molts extremistes han fet seu el nostre programa amb fins únicament electorals. En primer lloc, els neofranquistes adopten moltes de les nostres propostes. La insinceritat d'aquest grup resta clara preguntant-los simplement per què no han posat en marxa durant els llargs anys que han manat a les ordres del general Franco aquestes millores que ara diuen que són llur objectiu. I no s'hi val a carregar la responsabilitat al general, perquè podien dimitir, i llestos. A l'altre costat, també és cert que una bona part del marxisme —no tots— adopta recentment actituds d'una gran moderació, a les quals nosaltres donem la benvinguda perquè sabem que obeeixen a un desig honrat d'implantar la justícia social a un cost raonable per a tots plegats. Però si, per fi, els nostres programes gaudeixen d'una acceptació com més va més general, ens sembla lògic que el país ens en confiï l'execució a nosaltres amb preferència a uns grups arribats més tard a aquests objectius de centre esquerra. Fórem els primers a proclamar-los. Hi creiem de debò. ¿Qui millor que nosaltres els sabrà aconseguir?

6. En termes generals, rebutgem emfàticament la de-

magògia política, la demagògia econòmica i la demagògia social. No entrarem pel camí de les irresponsabilitats, mal que ens costi les eleccions. Les promeses impossibles, les manifestacions tremendistes que a l'hora de la veritat ningú no està disposat ni a complir ni a arriscar res en llur compliment, resten descartades per endavant. Socialisme autogestionari, res. Empreses collectivitzades, cap. La qual cosa no vol pas dir absència d'una profunda preocupació social. Justament perquè volem obtenir la justícia social no consentirem que es perdi entre unes proclamacions buides la posada en joc de realitats assolides. Tampoc no parlarem de separatisme per dos motius igualment contundents. Abans que res i per damunt de tot, perquè no som separatistes, i en segon lloc perquè, si ho fóssim, seria una ximpleria parlar-ne ara. Farem costat a la llibertat sindical i al dret de vaga tothora, sempre que es produeixi dins la legalitat democràtica. No consentirem que la força pública atropelli els ciutadans, però que resti clar que el carrer no és patrimoni exclusiu de ningú. La llibertat per la qual estem disposats a sacrificar-nos no és possible sense el respecte total a les opinions, a les coses i a les persones dels altres. De demagògia, res!...

7. Som antifranquistes i ho hem estat sempre, som catalanistes i ho hem estat sempre, som progressistes amb sinceres inclinacions socials i ho hem estat sempre. No som marxistes, ni ho hem estat mai; no som separatistes ni ho hem estat mai; no som utòpics ni ho hem estat mai. Amb valentia i sensatesa alhora, volem arribar a una Espanya democràtica i justa en la qual Catalunya tingui un lloc de llibertat que li permeti de col·laborar amb la mateixa dignitat en la tasca comuna. Res més i res menys.

24 maig 1977